

MAAELUMINISTEERIUM

Eesti Euroopa
Liidu Nõukogu
eesistumine

EU2017.EE

Eesti Mesinike Liit
Eesti Kutseliste Mesinike Ühing

Meie: 01.09.2017 nr 8.1-2/1624

Taimkaitsevahendite jääkide analüüsimeetodite akrediteeritusest

Austatud mesindusorganisatsioonide esindajad

Olete avaldanud muret Põllumajandusuuringute Keskuse (edaspidi *PMK*) poolt mesilastes taimkaitsevahendite jääkide määramise analüüsimeetodi akrediteerituse osas. Järgnevalt anname Teile ülevaate *PMK* akrediteeritusest ja taimkaitsevahendite jääkide määramiseks kasutatavast meetodist.

PMK on Maaeluministeeriumi valitsemisalas tegutsev ministeeriumi hallatav riigiasutus, mille üheks tegevusvaldkonnaks on laboratoorsete analüüside teostamine, sealhulgas taimkaitsevahendite jääkide ja saasteainete sisalduse määramine taimsetes ja loomsetes saadustes ning taimkaitsevahenditest võetud kontrollproovide analüüsimine. Keskuse üheks struktuuriüksuseks on jääkide ja saasteainete laboratoorium, mille ülesanne on laboratoorselt analüüsida taimkaitsevahendite kvaliteeti, jääk- ja saasteainete, sealhulgas mükotoksiinide sisaldust söötades, toidus ja muus taimses materjalis ning muldades ja väetistes ning osaleda kohastes seireprogrammides.

PMK juhindub oma töös Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusest (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomatervishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks. *PMK* on akrediteeritud ja vastab Euroopa standardile EN ISO/IEC 17025 „Pädevuse üldnõuded katse- ja mõõtelaboratooriumidele”, millega on täidetud eelnimetatud määruse artikli 12 nõue laboratooriumi akrediteerituse kohta. Ka taimkaitsevahendite § 88² lõige 2 sätestab, et taimkaitsevahendite analüüse tehakse rahvusvaheliste nõuete kohaselt akrediteeritud laboratooriumis.

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 882/2004 artikkel 11 reguleerib analüüsimeetoditele esitatavaid nõudeid. Kuna taimkaitsevahendite jääkide määramiseks kasutatava meetodi kohta ei ole Euroopa Liidu õigusaktides sätestatud nõudeid, siis viidatud artikli 11 lõike 1 punkti b kohaselt peab analüüsimeetod olema kooskõlas teiste ettenähtud otstarbeks sobivate meetoditega. Jääkide ja saasteainete laboratoorium kasutab taimkaitsevahendite jääkide määramiseks mesilastes sama meetodit, mida taimkaitsevahendite jääkide määramiseks taimses materjalis. Kuigi mesilaste osas ei ole eelnimetatud analüüsimeetod akrediteeritud, siis on laboratooriumisiselt läbi viidud katseid

ja jõutud tulemuseni, et analüüsimeetod, millega määratakse kindlaks taimekaitsevahendite jäägid taimses materjalis, on sobiv ka mesilastes taimekaitsevahendite jääkide määramiseks. Seega on tegemist laboratooriumisiselt valideeritud meetodiga.

PMK laboratooriumides on rakendatud ühtne kvaliteedijuhtimissüsteem, mis on kinnitatud Eesti Akrediteerimiskeskuse poolt vastavaks standardi EVS-EN ISO/IEC 17025:2006 nõuetele kui katse/kalibreerimis labor mulla, kasvusubstraatide, väetiste, jääkide ja saasteainete, sööda, seemnete, teravilja ja teraviljatoodete, õlikultuuride ning taimetervise analüüsides valdkonnas ning selle nõudeid rakendatakse ka mitteakrediteeritud meetodite puhul. Jääkide ja saasteainete laboratooriumis määratakse taimekaitsevahendite jääkide sisaldust vastavalt standardile EVS-EN 15662:2008 – Taimekaitsevahendite jääkide sisalduse määramine QuEChERS meetodil (LC-MS/MS, GC-ECD/NPD/MSD), seega ka mesilastes taimekaitsevahendite jääkide määramise puhul. Analüüsides teostamisel järgitakse ka Euroopa Komisjoni juhenddokumenti SANTE/11945/2015 analüütilise kvaliteedikontrolli ja meetodite valideerimisprotseduuride osas pestitsiidijääkide analüüsimisel toidus ja söödas. PMK on Eesti riiklik referentlabor taimekaitsevahendite jääkide määramisel puu-ja köögiviljas ning teraviljas ja söödas ning omab pikaagest kogemust antud valdkonna analüüsides teostamisel. Samuti osaleb PMK igal aastal Euroopa Liidu referentlaborite poolt korraldatavates võrdluskatsetes, mille tulemused on olnud väga head.

Eeltoodust lähtudes leiame, et puudub alus kahelda PMK asjatundlikkuses määrata mesilastes taimekaitsevahendite jääke tuginedes akrediteeritud analüüsimeetodile. Üksnes mesilaste kohta käiva akrediteeritud analüüsimeetodi puudumine ei anna meie hinnangul alust kahelda PMK analüüsitulemuste usaldusväärsuses ning ei mõjuta analüüsitulemuste kasutatavust tõendina kahju hüvitamise nõude esitamise korral.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Sigmar Suu

Taimetervise osakonna juhataja

Gerit Dreyersdorff 625 6502 gerit.dreyersdorff@agri.ee